

**การพัฒนาแบบการให้บริการคลินิกโรคความดันโลหิตสูงแบบเชิงรุก
ในบริบทของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอายนาโหล อำเภอยะรัง จังหวัดน่าน**

ศิริพร กุณา และคณะ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอายนาโหล อำเภอยะรัง จังหวัดน่าน

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบการให้บริการคลินิกโรคความดันโลหิตสูงแบบเชิงรุก ในบริบทของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอายนาโหล อำเภอยะรัง จังหวัดน่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล(รพ.สต.) อายนาโหล ในปี 2557 จำนวน 117 คน และปี 2558 จำนวน 129 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) ทะเบียนผู้รับบริการในคลินิกโรคความดันโลหิตสูง (2) ระบบรายงาน (3) การสรุปดัชนีชี้วัดผลการตรวจสุขภาพประจำปี (4) แบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และการวิเคราะห์เนื้อหา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า (1) จากสภาพปัญหา ได้แก่ จำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้น ระบบนัดผู้ป่วยไม่แยกรายหมู่บ้าน ผู้ป่วยมารับบริการที่ รพ.สต. ผู้ป่วยมีอัตราการขาดนัดและความไม่ต่อเนื่องในการรับบริการ (2) การพัฒนาแบบ โดยวิเคราะห์ปัญหาและวางแผนกำหนดรูปแบบการดำเนินงานแบบใหม่ โดยเน้นบริการเชิงรุก เอาชุมชนเป็นคลินิก มีระบบการนัดวันเดียวกันทั้งหมู่บ้าน และการติดตามที่ชัดเจน ให้บริการโดยพยาบาลวิชาชีพและการมีส่วนร่วมของชุมชน อสม.และญาติ (3) ประสิทธิภาพของรูปแบบ พบว่า ผู้ป่วยมีอัตราการขาดนัดลดลงจากร้อยละ 33.33 เหลือร้อยละ 6.97 ผู้ป่วยมีความสะดวกในการเข้าถึงบริการเพิ่มขึ้น เนื่องจากการบริการในชุมชน ทำให้ผู้ป่วยประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่าย และส่งเสริมการออกกำลังกายโดยการเดินหรือปั่นจักรยาน ผู้ป่วยได้รับการบริการจากพยาบาลวิชาชีพที่มีความเชี่ยวชาญ และมีการทำงานเป็นทีมร่วมกับ อสม. และญาติ ผู้ป่วยให้คะแนนความพึงพอใจในระดับดีมากทุกองค์ประกอบซึ่งคะแนนระดับดีมากเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 74.37 เป็นร้อยละ 100 ผู้ป่วยได้รับการคัดกรองภาวะแทรกซ้อนจากการตรวจสุขภาพประจำปีเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 66.67เป็นร้อยละ 91.45

สรุปได้ว่าการพัฒนาแบบการให้บริการคลินิกโรคความดันโลหิตสูงแบบเชิงรุกแบบใหม่ดีกว่าแบบเดิม เน้นบริการเชิงรุกในชุมชน บริการใกล้บ้านใกล้ใจ มีการจัดระบบนัดตามหมู่บ้าน การทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็งของทีมสุขภาพ โดยมีภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วม ส่งผลให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงมีสุขภาพกายและจิตใจที่ดีขึ้น

คำสำคัญ : รูปแบบ โรคความดันโลหิตสูง ภาคีเครือข่าย